VII Małopolski Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

13 listopada 2026 r., w 79. rocznicę zamordowania ppłk. Alojzego Kaczmarczyka, kpt. Józefa Ostafina i mjr. Waleriana Tumanowicza – członków II ZG Zrzeszenia WiN, na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie odbyły się patriotyczne uroczystości.

13.11.2026

Na symbolicznych mogiłach ppłk. Kaczmarczyka, kpt. Ostafina i mjr. Tumanowicza (sąsiednie kwatery XXXIII i XXXV) złożono kwiaty i zapalono znicze. Organizatorem uroczystości, objętych patronatem krakowskiego oddziału IPN, był Zarządu Obszaru Południowego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w Krakowie. Instytut reprezentował dyrektor oddziału dr hab. Filip Musiał.

10 września 1947 r. w pokazowym tzw. procesie krakowskim skazano działaczy Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego. Proces, wzorowany na sowieckim wymiarze „sprawiedliwości”, był elementem kampanii propagandowej mającej skompromitować i unicestwić antykomunistyczną opozycję polityczną oraz zastraszyć jej zwolenników.

Wyrok zapadł po przeszło miesiącu, w czasie, którego sąd zebrał się 19 razy. Uznał, iż na karę śmierci zasłużyli działacze WiN: Franciszek Niepokólczycki, Alojzy Kaczmarczyk, Józef Ostafin, Walerian Tumanowicz, Edward Bzymek, Jan Kot, Eugeniusz Ralski i Wiktor Langner. Na karę dożywotniego więzienia skazano Mirosława Kowalskiego, na 15 lat Karola Buczka i Henryka Müncha, na 10 – Stanisława Mierzwę, Karola Starmacha i Stefana Ralskiego, na 6 – Mieczysława Kabata, na 5 – Tadeusza Wilczyńskiego. Jerzego Kunce uniewinniono.

Bolesław Bierut zamienił Niepokólczyckiemu, Ralskiemu, Kotowi i Langnerowi karę śmierci na dożywotnie więzienie, a Bzymkowi na 15 lat więzienia. Natomiast kary śmierci orzeczone wobec Kaczmarczyka, Ostafina i Tumanowicza wykonano w więzieniu przy ul. Montelupich 13 listopada 1947 r.

Kraków

Żołnierze Wyklęci

Film